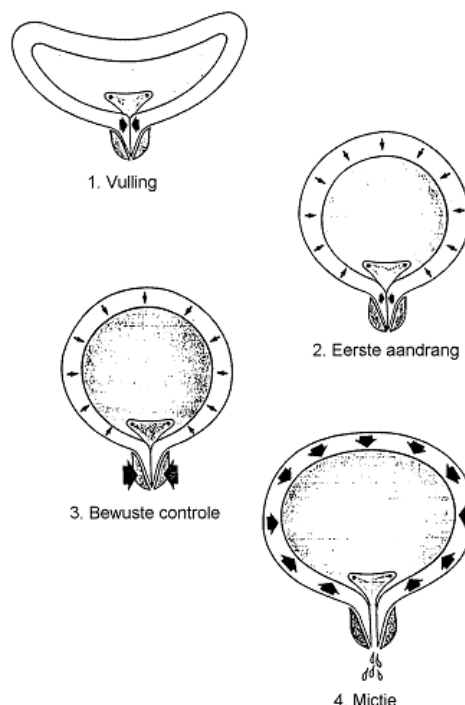

(In)continentie

Voor de tweede uitgave van productnieuws staat onder andere incontinentie op het programma. Graag laten wij onze incontinentie verpleegkundige Ingrid Hager-Smit aan het woord over dit onderwerp.

Ingrid is sinds 10 jaar werkzaam bij Dantuma Medische Speciaalzaken. Haar werkzaamheden bestaan uit het geven van advies, informatie en voorlichting betreffende continenzorg naar cliënten, voorschrijvers en thuiszorg. Ze werkt veel samen met de voorschrijvers, (huis)artsen en verpleegkundigen in de ziekenhuizen, plaspoli's voor kinderen, bekkenfysiotherapeuten en met de thuiszorg.

Basisinformatie continentie

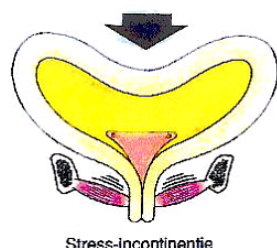
In de nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat de term incontinentie volgens de internationale standaard is veranderd naar continentie. Het omvat immers zowel incontinentie van urine en/of ontlasting als retentie en/of obstipatie. In de volksmond wordt nog vaak gesproken over incontinentie.

Urine-incontinentie wordt door de International Continence Society (ICS) gedefinieerd als objectief aantoonbaar ongewild urineverlies, dat een sociaal en/of hygiënisch probleem vormt. Urine-incontinentie is geen ziekte op zich maar een **symptoom** van een onderliggende anatomische en/of functionele afwijking aan de lagere urinewegen.

Hieronder worden de verschillende vormen van urineverlies beschreven:

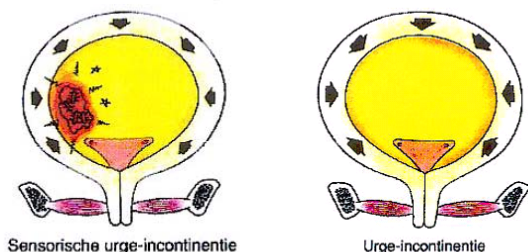
Stress-incontinentie

Als symptoom betekent ongewild urineverlies dat optreedt bij fysieke inspanning, hoesten en niezen.

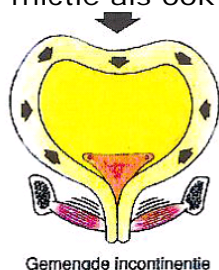
Urge-incontinentie

Als symptoom betekent ongewild verlies van urine voorafgegaan door een sterke aandrang tot mictie. In plaats van urge-incontinentie wordt vaak de term overactieve blaas gebruikt.

Gemengde incontinentie

Als symptoom betekent ongewild verlies van urine geassocieerd met aandrang tot mictie als ook met lichamelijke inspanning, hoesten en niezen.

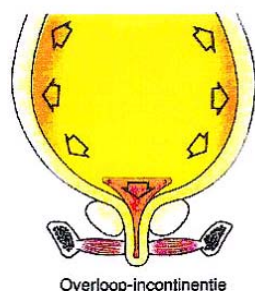

Functionele incontinentie

Het betreft hier het onvermogen om zelf naar het toilet te gaan. Bijvoorbeeld als gevolg van een verminderde mobiliteit en/of cognitieve stoornissen. De symptomen zijn dat de patiënt in één keer zijn urine verliest, bewust of onbewust. Denk aan mensen met reuma, dementie en Parkinson.

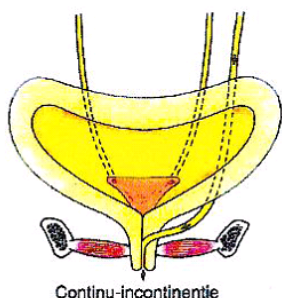
Overloopincontinentie of urineretentie

Dit is een combinatie van een blaasprobleem (verminderde samentrekking) met een probleem van het afsluitmechanisme. De oorzaak is een overvolle blaas, als gevolg van bijvoorbeeld beschadiging van zenuwuiteinden bij diabetes, het te lang ophouden van de plas (vrachtwagenchauffeurs) of een langdurige obstructie in de plasbuis, zoals een vergroot prostaat. Sommige patiënten plassen steeds kleine beetjes urine en bij anderen loopt de blaas letterlijk over (inspanningen). Oorzaken kunnen zijn: neurologische stoornissen, tumor enz.

Neurogene of reflex incontinentie

Er is geen willekeurige controle meer over de blaas. Ook wordt er vaak niet volledig uitgeplast. Oorzaken zijn vaak van neurologische aard zoals MS, diabetes, Dwarvlaesie, Spina bifida.

Soorten incontinentiematerialen

Er zijn vele materialen op de markt met eigen specifieke kenmerken. Ik werk met divers absorberende wegwerpmaterialen, wasbaar incontinentie materialen, wasbare onderleggers, condoomcatheters, verblijfcatheters, eenmalige catheters, anaal tampons, darmspoel materialen en stomamaterialen. De materialen zijn in de loop van de tijd veel aan verandering onderhevig geweest en sterk verbeterd. Hierdoor is het gebruik ook veranderd.

Catheter zakken zijn hier een goed voorbeeld van. Tot een aantal jaar terug werden er veel wegwerpzakken eendaags gebruikt. Tegenwoordig kun je het beste de zakken een paar dagen gebruiken. De meeste dagzakken hebben namelijk een terugslag ventiel waardoor bacteriën niet meer op kunnen opstijgen. Iedere keer als je de zak loskoppelt van de catheter is er een open verbinding die kans op een urineweg infectie geeft.

Dagzakken met meestal een inhoud van 500ml kunnen prima 5-7 dagen blijven zitten. Voor de nacht koppel je dan een nachtzak met een inhoud van 2000ml aan de dagzak. Belangrijk is om dan wel het kraantje van de dagzak open te zetten zodat de urine de nachtzak in kan lopen. De volgende dag wordt dan de nachtzak weer los gekoppeld en moet deze worden omgespoeld met water en eventueel wat azijn en in een schone handdoek worden weggelegd voor gebruik tijdens de volgende nacht.

Dantuma levert speciale startpakketten voor gebruik na plaatsing van een catheter. Ieder startpakket van Dantuma met catheter zakken is voorzien van een duidelijke gebruiksaanwijzing over hoe om te gaan met catheterzakken. Deze startpakketten krijgt de cliënt vanuit het ziekenhuis mee.

De gebruiksaanwijzing kunt u terug vinden op onze website of [klik hier](#).

Wist u dat:

Ruim 30% van de vrouwen in alle leeftijdsklassen over de hele wereld last heeft van stress incontinentie

Op een totale bevolking van 15 miljoen de prevalentie van urine incontinentie in Nederland bij vrouwen ouder dan 5 jaar wordt geschat op 8,5% en bij mannen op 2,5%.

Bij thuiswonende vrouwen van 60 jaar en ouder de prevalentie van urine-incontinentie 23,5% was!

Even kort nog enkele voordelen van de huidige urine zakken:

- dagzakken hebben vaak een non woven achterzijde, dit draagt comfortabel;
- er zijn zakken met een anti klotssysteem, anti knik slangen, op maat knipbare slangen en makkelijk met de hand hanteerbare kraantjes;
- tegenwoordig zijn ze dus zelfs geschikt voor mensen met een slechte coördinatie en/of handfunctie;
- voor nachtzakken zijn er slang lengtes beschikbaar tot 140 cm;
- eventueel zijn er verlengslangen verkrijgbaar;
- sommige hebben een aftappunt voor het afnemen van een monster urine;
- er is keuze tussen steriel of niet steriele zakken (in de thuissituatie hoeven de zakken niet steriel te zijn).

Voorbeeld urine dagzak

Voorbeeld urine nachtzak

Dantuma Medische Speciaalzaken en incontinentie

Elke donderdagochtend houden wij speciale incontinentiesprekuren op de Borniastraat 125 in Leeuwarden en elke 1e dinsdagochtend van de maand aan de thialfweg 17 in Heerenveen. Hier kan men vrijblijvend langs komen voor advies, informatie en voorlichting.

Tijdens het spreekuur ontvangt de cliënt advies over de diverse soorten materialen en het gebruik hiervan. Adequaat gebruik is belangrijk voor de cliënt zodat deze de kwaliteit van leven weer kan vergroten maar ook voor de kostenbeheersing van incontinentie materiaal. Het is de taak van de verpleegkundige om te zorgen dat deze zo efficiënt mogelijk met goede indicatie (lees: goede diagnose) ingezet kan worden. Zodat het gebruik van de producten binnen de vergoedingslimieten blijft.

Wist u dat:

Tweederde van de vrouwen met stressincontinentie helemaal niet naar de huisarts gaat

En van degenen die wel gingen, het in 20% van de gevallen 3 jaar duurde tot ze de stap zetten

1,6% van de mensen met incontinentie bij de bekkenfysiotherapie terecht komt

Verpleegkundig team

Dantuma heeft gespecialiseerde verpleegkundigen in dienst die begeleiding, advisering en voorlichting over het gebruik van opvang- en spoelmateriaal

kunnen geven. Wij werken nauw samen met voorschrijvers en verwijzen mensen regelmatig door naar spreekuren op de stomapoli's. Het **Dantuma Educatie Centrum** (DEC) verzorgt op aanvraag trainingen over basis stomazorg en continenzorg.

Bestellen en vergoeding

Materiaal kan van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur besteld worden via ons gratis telefoonnummer 0800 – 280 04 09. Ook is er de mogelijkheid om via de webshop op www.dantuma.com te bestellen. **Bij spoed** is een medewerker van Dantuma 24 uur per dag (ook in het weekend) bereikbaar voor advies en vragen bij problemen over.

Wist u dat:

- Ruim 2% van alle Nederlanders, oude dan 45 jaar heeft last van ongeluid verlies van ontlasting.

- Incontinentie op de vierde plaats staat van alle taboes!

Voor de materialen is altijd een recept noodzakelijk met hierop duidelijk de NAW gegevens, de zorgverzekeraar, een goede diagnose en de omschrijving van het product. Een handig receptformulier vindt u op onze website ([klik hier](#)).

Stomaopvang-, spoelmateriaal, katheters, urinedag- en nachtopvangzakken, Breuk- en stomabandages en incontinentiemateriaal wordt vergoed tot een bepaald maximum. Sommige toebehoren zitten niet in het vergoedingenpakket (o.a. huidreinigingsmiddelen bij stoma).

Mocht u naar aanleiding van dit stuk nog vragen hebben neem dan contact op met onze verpleegkundig consulent continenzorg:

Ingrid Hager-Smit

☎ 0800 – 280 04 09

✉ i.hager@dantuma.com